

Als je een vriend wilt, maak mij dan tam!

Antoine de Saint-Exupéry, *De kleine prins*

Ontbloot mij niet zonder reden.

Hanteer mij niet zonder moed.

Inscriptie op het zwaard van
het standbeeld van Giovanni de' Medici
door Temistocle Guerrazzi

Inhoud

I	Woensdag 21 februari	9
II	Donderdag 22 februari	48
III	Vrijdag 23 februari	120
IV	Zaterdag 24 februari	150
V	Zondag 25 februari	200
VI	Maandag 26 februari	228
VII	Dinsdag 27 februari	295
VIII	Een week later	331
IX	Twee jaar later	332

	<i>Noten</i>	335
--	--------------	-----

I

Woensdag 21 februari

1

Dit verhaal begint op een woensdag in het afgelopen decennium, het is kwart over negen in de ochtend en Maria Cristina Palma doet haar work-out. Ze is bezig met een Bulgaarse *split* squat, een oefening waarmee de quadriceps en bilspieren worden getraind. Ze heeft één been naar achteren gestrekt, het andere naar voren en ze buigt haar voorste knie, terwijl ze door de ramen van de serre naar de grijze deken staart. Het fijnstof dat de Romeinen wekenlang heeft genoodzaakt tot een rijverbod dat afwisselend geldt voor auto's met even en oneven kentekens is samen met de regen neergedaald. In huis is het warm, maar aan de andere kant van het dubbele glas heeft de nachtelijke vrieskou de varenpalmen en de kale pergola op het terras bedekt met rijp. Tussen de zuiltjes van de balustrade door is de verkeersopstopping op de Lungotevere te zien, en verderop het plumpe silhouet van de Engelenburcht dat langzaam vervaagt in de ongezonde nevel van de hoofdstad. Het penthouse waar Maria Cristina woont is zo'n paradijs waarvan de meeste mensen niet eens durven dromen, zo onbereikbaar is het. Meer dan driehonderd vierkante meter, op een steenworp afstand van het Piazza Navona, in een neoklassiek

stadspaleis dat dag en nacht wordt bewaakt door politiebusjes.

Haar personal trainer, Mirco Tonik, een grote kerel uit Francavilla al Mare, vertelt dat hij de verjaardag van zijn verloofde, Michael Carmichael, een Ier die handleidingen van printers en routers vertaalt, heeft gevierd in een vegan restaurant in de wijk Pigneto. Terwijl de trainer smakelijk vertelt over de heerlijke parmigiana di melanzane haalt hij een schijf van de halter af, waardoor het gewicht aan het andere uiteinde van de stang, vijf kilo puur gietijzer, eraf glijdt en op de rechter grote teen van de vrouw terechtkomt, die zo'n harde kreet slaakt dat het koppeltje dwergpapegaaien in de geëmailleerde kooi boven de varens er stil van is. De serre, met olifantsoren in azuurblauwe potten, de Kentia-palm en de uitlopers van de drakenklomp die neerbuigen vanaf de boekenkasten, pulseert om haar heen als een special effect in een slechte film.

Mirco Tonik, die de enorme omvang van zijn stommitieit inziet, brengt zijn handen naar zijn hoofd, knielt neer en roept de schepper aan: 'O god! O god! O mijn god. Wat heb ik gedaan?'

Maria Cristina trilt van de pijn. Ze moet alleen maar ademen en het laten stromen.

Anders dan herinneringen aan pijn van de ziel verdwijnt de herinnering aan lichamelijke pijntjes na verloop van tijd en zijn we na een paar jaar vergeten hoeveel we moesten lijden om een kies die werd getrokken of een blindedarmontsteking. Het is vijftien jaar geleden dat de voormalig echtgenoot van Maria Cristina, de bekende schrijver Andrea Cerri, voor Hotel Locarno het portier van een Golf cabriolet dichtsloeg met haar vinger ertussen. Ze was naar de spoedeisende hulp van het Fatebenefratelli-ziekenhuis gesneld, waar ze het laatste lapje huid dat nog een brokje vlees, nagel en bloed bijeenhield hadden gehecht. Vandaag is de klap gelukkig opgevangen door de bovenkant van haar schoen.

‘Gaaf het? Doet het pijn?’ stamelt de personal trainer met zijn hand tegen zijn borst gedrukt.

Maria Cristina gebaart ademloos dat hij kalm moet blijven.

Op dat moment is er op de hele wereld (of misschien wel ergens op de wereld, maar beslist niet in het oude centrum van Rome) niemand die verder verwijderd is van kalmte dan Mirco Tonik. De grote teen die hij heeft geplet is een van de kostbaarste van alle zestien miljard grote tenen die de planeet plattrappen.

De voeten van Maria Cristina, maatje negenendertig, de maat van de harmonie volgens de Yajurveda, zijn zogenoemde Griekse voeten, dat wil zeggen dat de tweede teen langer is dan de grote teen, net als bij de Venus van Milo. In de geneeskunde wordt dat een ‘Mortonteen’ genoemd, naar Dudley D. Morton, een Amerikaanse orthopeed die het verschijnsel als eerste heeft beschreven. Het komt voor bij slechts tien procent van de wereldbevolking en de verspreiding ervan is onregelmatig. Bij Scandinaviërs komt het niet voor, maar wel bij bijna negentig procent van de Aino die op de Japanse eilanden leven. Haar voetboog lijkt op die van Barbie en is zo volmaakt dat de huid, die nooit de grond raakt, altijd glad en zacht blijft. Volgens de podomantie, de kunst van het voetzelen, duiden lange, smalle tenen op ambitie en vastberadenheid. Als je op Google ‘voeten van Maria Cristina Palma’ intikt, krijg je duizenden foto’s te zien. Details en uitvergrotingen, met en zonder schoenen. Maria Cristina is, samen met Selena Gomez, de koningin van WikiFeet, voor voetfetisjisten.

Bovendien vergeet Mirco Tonik niet wie de echtgenoot is van de vrouw wier teen hij net heeft vermorzeld: Domenico Mascagni, de huidige minister-president van Italië. De weinige keren dat hij hem in huis is tegengekomen, was hij zo bang dat hij hem niet eens aan durfde te kijken. Mascagni is een machtig man, telg uit een oud geslacht van advocaten die industrieën

hebben gered en landen en internationale holdings hebben vertegenwoordigd. Het verhaal gaat dat een voorvader van hem, ene Tancredi Mascagni, nog heeft bijgedragen aan het opstellen van de *Magna Carta* toen hij op doorreis was in Engeland.

De personal trainer ziet al voor zich hoe hij armlastig voor een paar centen op een panfluit moet blazen (het enige andere wat hij kan behalve trainen) op de stoep voor de pizzeria's in het centrum. Michael heeft het al honderd keer tegen hem gezegd: 'Als je nu een beetje geld uitgeeft, hoef je later niet heel veel uit te geven. Neem een verzekering.' Maar Mirco is een krent en nu zal hij het weinige dat hij bezit (een eenkamerstudio in Pigneto, een kwart *dammuso* op Pantelleria en een gammele motor) moeten verkopen om de reconstructie van die prachtige grote teen te betalen. En dan zullen de mensen zich Mirco 'Tonik' Belluccio herinneren als die man die de voet van Maria Cristina Palma heeft gesloopt. Hij heeft frisse lucht nodig. Hij gooit de terrasdeur open en loopt naar de balustrade, terwijl hij steeds met zijn scherpe Abruzzese tongval herhaalt: 'Ik maak er een einde aan. Ik maak er een einde aan.'

Onder het terras van de Mascagni's is een ander terras, waar een Duitse herder met een weinig vriendelijk voorkomen rondloopt. Mirco draait zich om, duwt zijn hoofd in het papyrusvijvertje, strijkt zijn haar naar achteren en loopt weer naar binnen.

Maria Cristina zit op de bank. Ze heeft haar schoen uitgetrokken en bekijkt haar rode, gezwollen grote teen.

De trainer knielt op de fitnessmat neer voor zijn koningin. 'Ik ben bereid om elke straf te ondergaan. Zo mogelijk een lijfstraf. Laatste wens: een paar druppels Xanax.'

'In de badkamer.'

De smekeling heft zijn blik op. 'Spaar je me? Als je me vergeeft, krijg je een gratis jaarabonnement.'

‘Op het plankje onder de spiegel.’

Mirco Tonik, die nog steeds niet kan geloven dat hij gratie heeft gekregen, rent weg om een forse dosis Alprazolam-moleculen op te zuigen.

Professor Angelo Zurlo, orthopedisch chirurg en afdelingshoofd in het Gemelli-ziekenhuis, is telefonisch geraadpleegd door Caterina Gamberini, de personal assistant van Maria Cristina Palma, en heeft haar verzekerd dat op grond van de resultaten van nieuwe klinische onderzoeken het advies luidt om het getraumatiseerde lichaamsdeel te belasten, want ‘stimulatie van de subungiale bloedtoevoer bevordert de vorming van hematomen die resulteren in het afvallen van de nagel’. Dus geen ziekenhuis, maar wel een forse dosis ontstekingsremmers en zo mogelijk alleen maar platte open schoenen dragen.

De vrouw van de premier leeft op van dit bericht, want ze was al bang dat ze het feest van de voormalige elitaire roeivereniging, tegenwoordig de high society club Circolo Canottieri Aniene, zou moeten overslaan. Ze heeft een nieuwe jurk gekregen van Dior en wil daarmee pronken op de verjaardag van Igor Rossi Brogi, de voorzitter van de Nationale Vereniging van Italiaanse Hotelhouders.

Als de professor had voorgeschreven dat haar voet rust moest hebben en zij thuis was gebleven, had ik dit verhaal nooit kunnen vertellen. Hoewel ik daar niet eens zo zeker van ben. Want verhalen, belangrijke verhalen, verhalen die het lot een wending geven, zijn moeilijk te bedwingen, als onstuimige rivieren. Zet er een obstakel voor en ze gaan eromheen, vinden een andere weg om verder te stromen. En ik vind het leuk dat dit verhaal zo begint, met een kreet van pijn.

Het incident dat net heeft plaatsgevonden kan ons helpen een beter beeld te krijgen van Maria Cristina Palma, de hoofdpersoon van deze roman.

Als haar onrecht wordt aangedaan, is ze bezorgd voor degene die het heeft gedaan. Het leed bagatelliseren dat het leven haar met gulle hand heeft toebedeeld door haar naaste gerust te stellen is een van haar specialiteiten. Toen ze elf was, had ze een keer in de villa in Mondello geprobeerd een ruzie te sussen tussen Nello, de huistijgerkat, en Tolo, de poedel van tante Vittoria. De kat, die als een getijgerde duivel door de kamer stuiterde, had haar besprongen alsof ze een boomstam was en zijn klauwen in haar kindervlees geslagen, waarna hij door de gang was weggeschooten. Het kleine meisje was de tuin in gelopen. Daar waren haar moeder en tante, de dienstmeisjes in hun witte uniformen, de nichtjes en neefjes met zwembandjes en haar broer op de trampoline. Het zwembad golfde verblindend hemelsblauw, de krekels tjirpten tussen de pijnbomen en zij, onbeholpen op haar lange veulenbenen en met twee nutteloze driehoekjes van donkerblauwe stof over haar magere borstkas gespannen, was gevild als Sint-Bartholomeus aan tafel gaan zitten voor een bord met mozzarella en tomaat, had een servetje op haar knieën neergelegd, een glas water ingeschonken en was dat tussen het geschreeuw van de anderen gaan drinken.

2

Twaalf uur na het incident is Maria Cristina Palma bij de Circolo Canottieri Aniene om de verjaardag van Igor Rossi Brogi te vieren.

Wat een onvergeeflijke fout dat ze niet thuis is gebleven. Haar grote teen heeft haar de hele dag gekweld en klopt nu, samen

met de andere tenen ingeklemd in de Tom Ford-schoen, als een tweede hart. Wat een zinloos lijden. Als ze platte sandalen had aangetrokken, zoals professor Zurlo haar wijselijk had geadviseerd, had ze zichzelf het leed bespaard, maar dat zou ook hebben betekend dat ze haar hele outfit voor die avond had moeten aanpassen.

Gelukkig is het feest al een tijd bezig. De zaal krioelt van hotelhouders die allemaal heel dicht bij elkaar en over elkaar praten in een kakofonie van stemmen, kletterende vorkjes en schaterlachen. Een gedeprimeerde pianist speelt timide jazz-noten.

‘Doe iets,’ mompelt Maria Cristina tegen zichzelf. Ze drinkt haar glas Ribolla Gialla in één teug leeg, zet het glas neer op de armleuning van de stoel, staat op en loopt tussen de dienbladen van de obers door langs een menigte vrouwen die in de rij staan voor de traditionele artisjokken op Joodse wijze. Als ze hun blikken op zich gericht voelt, draait ze een pirouette. Ze is betoverend in haar Dior die haar schouders en rug onbedekt laat, met de zijsplit die net onder haar slipje begint en breder uitloopt in een klokkende rok van rood en poederroze.

Waar zou haar man zijn?

Beveiligers bewaken de deuren. De assistenten van de minister-president, van wie er geen ouder is dan dertig, zitten samengepakt op een bankje met hun bordje rigatoni all’amatriciana op de knie als pubers op een feest van hun ouders.

Daar is hij.

Hij staat aan de andere kant van de zaal, omringd door de hotelhouders, handen in de broekzakken, de gefronste blik die hij altijd heeft wanneer hij luistert naar heel belangrijke of heel saaie dingen.

Met haar één meter negentig inclusief hakken doorklieft Maria